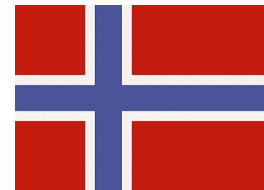

Souhrnná teritoriální informace:

Norsko

Velvyslanectví ČR v Oslo 16. 5. 2022 11:02

Norsko je skandinávským státem, nezávislým od roku 1905. Rozlohou je čtyřnásobně větší než ČR (385 178 km²) a vedle kontinentální části země jsou jeho součástí také Špicberské ostrovy (Svalbard) a neobydlené ostrovy Jan Mayen v severním Atlantiku, Bouvetův ostrov v jižním Atlantiku a ostrov Petra I. poblíž Antarktidy. Norsko je vyspělou zemí, která se výrazně profiluje na mezinárodní scéně, ať již prostřednictvím členství v mezinárodních organizacích, přímým angažmá (role prostředníka při nalézání řešení mnoha různých mezinárodních konfliktů) či formou štědré zahraniční rozvojové pomoci (trvale okolo 1 % HDP). Norsko je členem OSN a jejích agencií, NATO, EAPC, OBSE, Rady Evropy, OECD, WTO, MMF, ESVO, ASEM, Severské rady, Arktické rady, Rady států regionu Baltského moře, Rady Barentsova moře, Interpol, Intersat, Inmarsat aj. Základnu norské zahraničně-politické orientace představuje transatlantická vazba ukotvená členstvím v NATO a úzkým přidružením k EU prostřednictvím Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP). Největší zahraničněpolitickou prioritou představuje dálný Sever, severská spolupráce a kultivace vztahů s EU a USA.

Norsko rovněž patří mezi světové lídry v environmentální oblasti a při naplňování cílů udržitelného rozvoje. V posledních letech se zahraničně-obchodní politika více orientuje na rychle se rozvíjející země tzv. skupiny BRIC a na asijské země. Norsko je rozvinutý průmyslový stát s velkým přírodním bohatstvím. Je druhým největším evropským vývozcem ropy a zemního plynu a významným dodavatelem elektrooceli a hliníku. Energetickou náročnost těchto odvětví pokrývá výrobou levné a ekologické elektřiny, která z 90 % pochází z vodních elektráren a zbylých 10 % z větrné a geotermální energie. Významné postavení v národním hospodářství mají strojírenství, loďařství, petrochemický, dřevozpracující a potravinářský průmysl. Velký význam má i lov a zpracování ryb. Norská loďní flotila, nákladní i rybářská, patří k největším na světě.

Pandemie citelně zasáhla velkou část sektoru služeb, stavebnictví a turistický ruch. Během roku 2021 se již norská ekonomika vrátila na růstovou trajektorii (4 %) a obdobně optimistický výhled je očekáván i pro rok 2022. V rámci ekonomické obnovy hodlá vláda pokročit ve své dlouhodobé snaze diverzifikovat národní hospodářství, stále výrazně závislém na příjmech z petrolejářského průmyslu. V krátkodobém horizontu budou upřednostňovány rozvoj dopravní, energetické a telekomunikační infrastruktury a investice do lidského kapitálu. V dlouhodobějším výhledu by se struktura norského hospodářství měla proměňovat tak, aby více odrážela vysoké klimatické ambice vlády. Mezi rychle se rozvíjející sektory v Norsku budou patřit akvakultura, energetika s důrazem na obnovitelné zdroje a nízkoemisní řešení, technologické inovace, digitalizace, mořská ekonomika, dopravní infrastruktura, obrana či těžba podmořských minerálů. Příležitosti pro navázání spolupráce mezi českými a norskými subjekty stále existují i v rámci fondů

Základní údaje	
Hlavní město	Oslo
Počet obyvatel	5,42 mil.
Jazyk	norština (ve verzích bokmål a nynorsk)
Náboženství	členové Norské církve (69 %), bez vyznání (19%), katolíci (7%), muslimové (3%), další (2%)
Státní zřízení	konstituční monarchie
Hlava státu	Harald V.
Hlava vlády	Jonas Gahr Støre
Název měny	Norská koruna (NOK)
Cestování	
Časový posun	bez časového posunu
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Jaroslav Knot, Ph. D.
Ekonomický úsek	Mgr. Ondřej Fiala
Konzulární úsek	JUDr. Zuzana Otčenášková
CzechTrade	Mgr. Tomáš Rousek
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	361,4
Hospodářský růst (%)	4,1
Inflace (%)	3,5
Nezaměstnanost (%)	4,4

EHP/Norska. Nové příležitosti k navázání obchodních a investičních vztahů s norskými subjekty nabízí i vládou finančně stále více podporovaný rozvoj arktických oblastí Norska, zejména s cílem podnítit rozvoj dopravní, energetické a zdravotnické infrastruktury, posílit záchranné kapacity a schopnosti v oblasti, včetně zabezpečení proti sesuvům půdy a lavinám.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Norsko je konstituční monarchií s oficiálním názvem Norské království (Kongeriket Norge). Hlavou státu je od roku 1991 král Harald V. V době jeho nepřítomnosti v zemi či po dobu nemoci jej zastupuje jeho syn, korunní princ Haakon Magnus. Zákonodárným orgánem Norska je jednokomorový parlament Storting, v němž zasedá 169 poslanců. Na základě výsledků parlamentních voleb, které se konají každé 4 roky, král jmenuje na doporučení předsedů parlamentních politických stran premiéra, který sestavuje kabinet. Pro zahájení činnosti nové vlády ústava nevyžaduje vyslovení důvěry parlamentem (důvěra se prokáže při nejbližším hlasování o státním rozpočtu). Ústava nedovoluje čtyřleté volební období Stortingu zkrátit, konání předčasných parlamentních voleb v Norsku proto není možné. Vnitropolitická scéna je mimořádně kultivovaná a velmi stabilní. Hospodářské výsledky země nepochybně přispívají k poklidnému formování domácí politiky. Vládní krize jsou v Norsku ojedinělé a vzhledem k ústavní absenci institutu předčasných voleb nejsou výjimečné ani menšinové vlády, které úspěšně a bez vleklých potíží vládou celé volební období. Poslední parlamentní volby se konaly v září 2021 (další jsou plánovány na září 2025). Právě poslední volby přinesly změnu vlády – k moci se dostala středolevá menšinová koalice tvořená Dělnickou stranou (Ap) a Stranou středu (SP), předsedou vlády se stal lídr Ap Jonas Gahr Støre. Ustavením jeho vlády v říjnu 2021 skončila osmiletá éra pravicových vlád premiérky Erny Solbergové. Ta nadále vede Konzervativní stranu (H), jež se po volbách stala hlavní opoziční silou v zemi (ve volbách získala lehce nad 20 % hlasů). Dlouhodobě nejsilnějším politickým subjektem v Norsku je aktuálně vládní Ap (ve volbách v r. 2021 získala 26,3 % hlasů, což je ovšem na její poměry rekordně málo). Aktuálně je však nejpoblábnější stranou opoziční H.

Složení vlády: Jonas Gahr Støre (Ap) – předseda vlády, Trygve Slagsvold Vedum (SP) – finance, Marte Mjøs Persen (Ap) – práce a sociální inkluze, Ola Borten Moe (SP) – výzkum a vyšší vzdělávání, Bjørnar Selnes Skjæran (Ap) – rybolov, Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim (SP) – mezinárodní rozvoj, Anniken Huitfeldt (Ap) – zahraniční věci, Bjørn Arild Gram (SP) – obrana, Espen Barth Eide (Ap) – klima a životní prostředí, Kjersti Toppe (SP) – děti a rodina, Sigbjørn Gjelsvik (Sp) – místní samospráva a regionální rozvoj, Jon-Ivar Nygård (Ap) – doprava, Terje Aasland (Ap) – ropa a energetika, Ingvild Kjerkol (Ap) – zdravotnictví, Anette Trettebergstuen (Ap) – kultura a rovné příležitosti, Jan Christian Vestre (Ap) – průmysl a obchod, Sandra Borch (SP) – zemědělství, Tonje Brenna (Ap) – školství, Emilie Enger Mehl (SP) – spravedlnost

1.2 Zahraniční politika země

Norská zahraniční politika klade velký důraz na aktivní angažmá v multilaterálním systému, rozvoj spolupráce se severskými partnery, posilování bilaterálních vztahů s USA, UK a geograficky blízkými členskými státy EU/NATO. Pragmaticky přistupuje k bilaterální relaci se sousedním Ruskem (i po vypuknutí války na Ukrajině stále pokračuje norskó-ruská praktická spolupráce ve vybraných oblastech v Arktidě) i Čínou (probíhají dlouholetá jednání o sjednání FTA). Významným prvkem norské zahraniční politiky je i rozvojová spolupráce a z ní vyplývající partnerství s vybranými zeměmi Latinské Ameriky, jihovýchodní Asie a Afriky. V letech 2021-22 je Norsko jedním z nestálých členů Rady Bezpečnosti OSN a v této pozici se aktivně profiluje v řadě mezinárodně-politických oblastí, jako jsou např. ochrana žen a dětí ve válečných konfliktech, posilování vazby mezi agendami klimatu a bezpečnosti, humanitární pomoc do Sýrie či zajišťování globálního přístupu k očkovacím látkám proti Covid-19. Průřezovými tématy norské zahraniční politiky jsou pak zejména podpora multilateralismu a mezinárodního právního řádu, liberalizace mezinárodního obchodu, boj proti negativním dopadům klimatických změn, obhajoba lidských práv ve světě, hospodářsky udržitelné využívání oceánů či spolupráce v Arktidě.

Pokud jde o vztah Norska k EU, norští i unijní představitelé s oblibou hovoří o Norsku jako o zemi, která, ač není součástí EU, představuje téměř její integrální součást (společné působení v EHP, zapojení v schengenské spolupráci aj.). Norské členství v EU přesto není aktuální, občané se v minulosti dvakrát vyslovili proti členství Norska v EU (53,6 % hlasů proti v referendu v roce 1972 a 52,3 % hlasů proti v roce 1994). V posledních letech se počet odpůrců vstupu země do EU ustálil okolo 70 %. Současná vládní koalice tento většinový názor respektuje, snaží se však vůči EU vystupovat aktivněji a zasahovat podle možností již do fáze přípravy rozhodnutí Norsko ovlivňujících. Zdůrazňuje potřebu prosazování norských zájmů v EU a další prohloubení spolupráce s EU v rámci EHP a v oblasti zahraniční politiky. Naopak od r. 2012, došlo k výraznému nárůstu podpory norské společnosti pro dohodu o EHP. V r. 2012 dohodě vyjadřovalo podporu 46% norských občanů a proti by bylo 34%. V r. 2019 to již bylo 60% pro a 25% proti dohodě. Nejsilnější podpora dohody o EHP je patrná u voličů konzervativní strany Høyre, zatímco nejslabší u voličů Rudých. Rostoucí podpora dohodě o EHP je často vysvětlována obavami veřejnosti z Brexitu, dobrou spoluprací během pandemie a rovněž výraznou profilací EU v tématech, která jsou Norsku blízká (např. klima). Hlasitým kritikem dohody o EHP v norském prostředí zůstávají i nadále odborové organizace, zejména Federace obchodních odborových svazů, které poukazují na negativní projevy spojené s prováděním dohod, jako např. sociální dumping či zvyšující se pracovní kriminalita. Klíčovými tématy norské vlády ve vztahu k EU jsou spolupráce v oblasti ochrany klimatu, energetika, rybolov a vědecko-výzkumná spolupráce. Norsko bude usilovat o širší zapojení ČS EU do agendy ochrany oceánů a samo se bude snažit o maximální možnou míru účasti na nových obranných iniciativách EU. Z unijních zemí Norsko tradičně tíhne zejména ke svým severským sousedům a Německu.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 5 425 270 (k 1. 1. 2022)

Hustota zalidnění: 15 obyv./km²

Roční přírůstek: +33 901 obyv. za rok 2021, zásadní podíl na přírůstku obyvatelstva má migrace občanů ze států EU/EHP, jež dosáhla vrcholu v roce 2011, a přistěhovalectví ze třetích zemí, které kulminovalo během migrační vlny Evropou v roce 2015. Do dalších let se vláda snaží redukovat počty nově příchozích azylantů zpřísněním přistěhovalecké politiky.

Demografické složení: V roce 2014 překročil počet cizích státních příslušníků usazených v Norsku 10% podíl a na konci roku 2020 činil 14,8 % (800 tis.). Největší národnostní menšinu tvoří občané Polska (112 tis.), následují občané Litvy (48 tis.), Švédska (39 tis.), Sýrie (34 tis.) a Německa (26 tis.). Hromadné uprchlické vlny od poloviny 90. let 20. století se projeví ve vyšším počtu komunit z Afghánistánu, Bosny a Hercegoviny, Íránu a Kosova žijících v Norsku (každá přes 10 tis.). V arktických oblastech žije okolo 50 tis. Sámů (Laponců). V Norsku se v posledních letech výrazněji projevuje stárnutí populace. Průměrná délka života: ženy 84,7 let a muži 81,6 let. Většina obyvatelstva je členy státní evangelicko-luteránské církve (Norská církev). K římskokatolické církvi se hlásí cca 371 tis. věřících a k islámu cca 169 tis. stoupenců.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Norské hospodářství se během r. 2021 vrátilo na trajektorii růstu (4,1 %). Fiskální opatření vlády na podporu hospodářského růstu sice pokračovala i během roku 2021 (jejich hodnota dosáhla cca 26 mld. NOK), ovšem v mnohem menším objemu než v krizovém roce 2020 (asi 300 mld. NOK). Potřebné prostředky vláda získala převodem z ropného fondu, čímž se vyhnula půjčování na mezinárodních trzích či vydávání státních dluhopisů. Fiskální opatření vlády byla vhodně podpořena monetární politikou centrální banky, která až do podzimu 2021 držela základní úrokovou míru na dosud bezprecedentní nule (v březnu 2022 byla zvýšena na 0,75 %). V r. 2022 se očekává pokračování pozitivního trendu růstu ekonomiky o 3,3 %. Spotřeba domácností se již vrátila na předpandemickou úroveň. Hodnota norské koruny se po prudkém oslabení v 1. pol. roku 2020 postupně stabilizovala a pomalu posiluje, v dlouhodobém historickém srovnání se však stále pohybuje na poměrně nízké úrovni kolem 10 NOK/1 EUR, což napomáhá vývozu norského zboží do zahraničí. Reálné mzdy s ohledem na aktuální inflaci (4,5 %) rostou jen velmi pomalu (zhruba 1 %). Registrovaná nezaměstnanost se vrátila do předpandemických hodnot – letos se předpokládá její další pokles ze současných 3,5 %. Z výzev, které před Norskem v nadcházejícím období stojí, lze zmínit zejména snižující se produktivitu práce, nedostatek pracovních sil, stárnutí populace a nákladnou zelenou tranzici petrolejářského průmyslu.

Norsko je průmyslově vyspělou zemí s otevřenou ekonomikou a vysokou mírou sociálního blahobytu. Prostřednictvím Dohody o EHP je Norsko úzce provázáno s vnitřním trhem EU, kam směřuje asi 3/5 norského vývozu a odkud pochází více než polovina dovozu. Významnou roli v národním hospodářství hraje těžba ropy a zemního plynu. Byť se vláda dlouhodobě snaží o prohloubení diverzifikace norské ekonomiky, produkty petrolejářského průmyslu tvoří stále asi polovinu hodnoty norského vývozu. Další exportní komodity jsou založeny na tradičních norských odvětvích jako jsou ryby a mořské plody, hliník, potraviny a průmyslová hnojiva. Specifickým prvkem norského hospodářství je tzv. ropný fond, který je jedním z největších suverénních fondů světa a zároveň garantem fiskální stability země. Tržní hodnota fondu se aktuálně pohybuje kolem 11 500 mld. NOK. Mezi největší položky dovozu patří osobní automobily a dopravní prostředky pro hromadnou přepravu zboží a osob, vč. přívěsů, stroje, zařízení a dalších strojírenské výroby a výpočetní technika.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	0,9	-1,3	4,1	3,3	2,6
HDP/obyv. (USD/PPP)	70 432,50	62 492,80	66 570,00	71 070,00	74 080,0
Inflace (%)	2,2	1,3	3,5	3,6	1,9
Nezaměstnanost (%)	3,7	4,6	4,4	3,5	3,4
Export zboží (mld. USD)	104	82,7	159,8	179,7	169,8
Import zboží (mld. USD)	86,2	81,3	98,5	108	107,9
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	15,7	-0,1	42,6	50,6	42,4
Průmyslová produkce (% změna)	-5	4,1	3,3	3,1	3,1
Populace (mil.)	5,4	5,4	5,4	5,5	5,5
Konkurenceschopnost	XI.63	VII.63	VI.64	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Kapitálové zisky ropného fondu v kombinaci s 3% fiskálním pravidlem pro každoroční převody prostředků do státního rozpočtu zajišťují vládě již řadu let značnou fiskální flexibilitu. Objem státního rozpočtu se v posledních dvou dekadách neustále zvyšoval a s ním i rozsah státem poskytovaných veřejných služeb. V současné době je až třetina pracovních sil v zemi zaměstnána ve veřejném sektoru, který rovněž zodpovídá za více než 60 % HDP vytvářeného pevninskou ekonomikou (nezahrnuje těžbu ropy a zemního plynu). S cílem omezit negativní dopady pandemie Covid-19 převody prostředků z ropného fondu v letech 2020 a 21 prudce vzrostly a vychýlily se z dlouhodobého fiskálního pravidla, podle něžž mohou být v daném rozpočtovém roce z ropného fondu převedena max. 3 % z jeho hodnoty na pokrytí záporného schodku státního rozpočtu. I proto skončil rozpočet v roce 2021 s kladným saldem 1,3 %. Rozpočet na r. 2022 již počítá s tím, že se objem převáděných prostředků z ropného fondu vrátí pod 3 %, konkrétně na hodnotu 2,6 %. V r. 2022 by deficit státního rozpočtu bez započtení převodu prostředků z ropného fondu měl dosáhnout 322 mld. NOK (cca 36 mld. USD), což je o 84 mld. NOK méně než v předchozím roce. Až jednou dojde k útlumu těžby ropy a zemního plynu (v souvislosti se zelenou tranzíci), bude stát před norskou vládou řada otázek spojených s dlouhodobou udržitelností veřejných financí. V souvislosti s válkou na Ukrajině je ovšem predikce případného utlumování těžebních aktivit krajně nejistá a je možné, že Norsko bude těžit ropu a zemní plyn déle než očekávalo.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	1,3
Veřejný dluh (% HDP)	40,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	41,6
Daně	2022
PO	22 %
FO	22 %
DPH	základní sazba 25 %, snížená 15 % a nízká 12 %

2.3 Bankovní systém

Dohled nad finančním trhem zajišťuje a norskou měnu vydává centrální banka Norges Bank, která je též pověřena rolí správce ropného fondu. Mezi státní banky patří vedle Norges Bank osm dalších bank, plnících specifické úkoly úvěrové činnosti na úseku bydlení, vzdělávání, rozvoje územních samosprávných celků, rozvoje zemědělství, rybářství a poštovních služeb. Norský bankovní sektor je zdravý a stabilní. V současnosti operují na norském trhu dvě desítky komerčních bank, mezi nimiž hrají rozhodující roli DNB, Nordea Bank Norge a Danske Bank Norge. Vedle toho existuje přes 120 místních spořitelů. Jak obchodní banky, tak spořitelny jsou univerzálními bankovními ústavami. Bankovní a finanční systém dotváří menší finanční domy specializované na leasingové a faktoringové operace a samozřejmě i pojišťovací, zajišťovací a hypoteční společnosti. Současný trend v norském bankovníctví se vyznačuje snižováním počtu finančních institucí, rušením poboček a hotovostní služby v nich, redukcí počtu pracovníků s důrazem na elektronické bankovní služby. Vklady v norských bankách jsou garantovány až do výše 2 mil. NOK. Hlavní norské obchodní banky založily samostatnou společnost Eksportfinans pro poskytování exportních úvěrů. Pro finanční zajištění zahraničních operací a vydávání garancí působí státní zajišťovací a garanční společnost GIEK. Základní úroková sazba byla na podzim r. 2021 zvýšena z 0 % na 0,25 % na úplném konci roku 2021 pak došlo k dalšímu zvýšení na 0,5 % a v březnu 2022 na 0,75 %.

2.4 Daňový systém

V Norsku platí daně všechny fyzické i právnické osoby, které mají status rezidenta, a to ze všech příjmů plynoucích z tuzemska i ze zahraničí. Rezidentem se stává podnik okamžikem registrace a fyzická osoba po šesti měsících legálního pobytu v zemi. Fyzické a právnické osoby bez statusu rezidenta platí daně ze zisku dosaženého činností v Norsku. Příjem zahraničních pracovníků, kteří v Norsku nejsou daňovými rezidenty, je zdaněn 25 % v rámci nového systému PAYE. Příjem zahraničních sportovců a umělců je zdaněn nižší sazbou ve výši 15%. Součástí daně z příjmu je rovněž příspěvek do národního systému sociálního pojištění ve výši 8 %.

Daň ze zisku právnických osob je 22 %, v příp. poskytovatelů některých finančních služeb až 25 %. Ztráty lze zohlednit jako odečitatelnou položku po dobu deseti let. Sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance platí firma. U fyzických osob se celková daň z příjmu ve výši 22% skládá z dílčích daní, mezi které patří obecní daň, krajská daň, státní daň a sociální nemocenská dávka. Mimo toto základní schéma jsou státem uplatňovány další daně, jako je daň z majetku a progresivní daň z příjmu v rozmezí 0 – 17,4 %. Sazby daně jsou v intervalu 22-53 %. Sazby DPH činí 25 % (základní sazba), 15 % (potravinový sektor) a 12 % (osobní doprava, ubytování, poplatek z TV přijímače, vstupné do divadla, kin, muzeí apod.). Podrobnosti o daňovém systému Norska lze získat na webu norského Daňového úřadu. Mezi ČR a Norskem je v platnosti smlouva o zamezení dvojího zdanění.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Pro Norsko představuje EU primární trh, kam směřují tři pětiny norského exportu a odkud pochází více než polovina dovozu. S ohledem na velké množství vyvezeného zemního plynu a dalších produktů petrolejářského průmyslu si Norsko ve vztahu k EU udržuje výrazně pozitivní obchodní bilanci. Z důvodu nižší poptávky po těchto produktech ze strany EU v důsledku pandemie Covid-19 došlo pouze v r. 2020 k výraznému propadu hodnoty vývozu z Norska do EU. V obchodní výměně se zeměmi EU má přední postavení Německo, Švédsko, Nizozemsko a Francie. Druhý největší trh představuje Asie, kterému dominuje Čína. Největšími obchodními partnery Norska z hlediska celkového obrátu byly v r. 2021 Německo, Švédsko, Čína, Nizozemsko, USA a Velká Británie.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	52 845,7	50 007,1	51 565,9	48 599,8	46 621,8
Import do EU (mil. EUR)	57 194,2	60 981,7	54 135,0	42 268,4	83 463,8
Saldo s EU (mil. EUR)	4 348,5	10 974,6	2 569,1	-6 331,4	36 842

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Od roku 2004 jsou obchodní vztahy ČR a Norska upraveny v rámci Dohody o EHP mezi zeměmi EU a zeměmi ESVO. ČR a Norsko uzavřely rovněž dohodu o podpoře a ochraně investic. Norsko je dle statistiky obchodní výměny za rok 2021 celkovou hodnotou vývozu zboží a služeb z ČR 26. nejvýznamnějším obchodním partnerem, u dovozu do ČR je na 43. místě. Českému vývozu do Norska dominují silniční vozidla, stroje, výrobky ze železa a oceli a elektronické přístroje. Naopak z Norska do ČR se dováží především hliník a rybí produkty.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	6,3	18,9	19,8	18,4	23,1
Import do ČR (mld. CZK)	18,2	6,3	8,5	9,6	9,8
Saldo s ČR (mld. CZK)	12	-12,6	-11,3	-8,8	-13,3

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Do zemí mimo EU směřují asi dvě pětiny norského exportu a pochází odtud méně než polovina dovozu. Třemi nejvýznamnějšími obchodními partnery Norska mimo EU jsou Velká Británie, následují se značným odstupem Čína a USA. Kladnou obchodní bilanci zajišťuje především export ropy a zemního plynu do Velké Británie.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	16 961,4	22 451,8	25 742,2	29 414,2	39 762,1
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	30 901,8	41 053,3	39 252,3	37 124,4	57 081,6
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	13 940,4	18 601,5	13 510,1	7 710,2	17 319,5

Zdroj: Norský statistický úřad (ssb.no)

3.2 Přímé zahraniční investice

Díky vysoké míře gramotnosti, materiálnímu bohatství, nízké úrovni kriminality a volnému přístupu ke vzdělání zaujímá Norsko dlouhodobě přední příčky v Indexu lidského rozvoje. Zároveň se také pravidelně řadí do první desítky ze 189 zemí v žebříčku Světové banky „Ease of Doing Business“. Přestože Norsko není členem EU, je plně integrováno do evropského jednotného trhu prostřednictvím Dohody EHP a Schengenské dohody. Kombinací všech těchto faktorů se Norsko stává zajímavým prostředím pro zahraniční investory. To se odráží i na číslech. Celkový objem PZI v Norsku za rok 2020 činil cca 1 450 000 mil. NOK (zhruba 3 625 000 mil. Kč). 75 % z nich bylo tvořeno investicemi z evropských zemí a 13 % investicemi ze zemí Severní a Střední Ameriky. Největší podíl představují investice ze sousedního Švédska, následováno je USA, Nizozemskem, Lucemburskem a Dánskem. PZI nejčastěji směřují do těžby nerostných surovin, finančního sektoru, zpracovatelského a automobilového průmyslu. Tyto čtyři oblasti tvoří více než polovinu všech PZI v Norsku.

Dle dostupných dat společnosti CzechInvest v současné době žádné české firmy v Norsku neinvestují.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Přidružení Norska k EU prostřednictvím Dohody o EHP a několika dalších smluv je klíčovým prvkem norské ekonomiky a obchodní politiky. Země má garantovaný přístup na evropský trh, na opačné straně si vláda vyhrazuje právo chránit norské zájmy, přičemž některé z problematických směrnic (audiovizuální směrnice, bezpečnost off-shore těžby, tzv. třetí poštovní směrnice či tzv. čtvrtý železniční balíček) odmítala přijmout. V případech konfliktu národních zájmů Norsko usiluje o národní výjimky či zvláštní zacházení. Těžiště obchodní spolupráce představuje energetika, která zvyšuje partnerství EU a Norska na strategickou úroveň (Norsko se na dovozu ropy a zemního plynu do EU podílí asi 25 %). Vědomo si své ekonomické síly a pozice důležitého dodavatele energetických surovin, Norsko přistupuje k Unii jako zcela rovný partner. Cílem vlády je být i nadále spolehlivým dodavatelem zemního plynu, a tím přispívat velkou měrou ke snížení emisí v Evropě. Největšími evropskými odběrateli zemního plynu jsou Německo, Velká Británie, Nizozemsko a Francie. V rámci naplňování závazku postupné liberalizace vzájemného obchodu se zemědělskými produkty vyplývající ze Smlouvy o Evropském hospodářském prostoru (EHP) se EU společně s Norskem v r. 2018 dohodly na prohloubení vzájemné obchodní výměny s vybranými typy zemědělských produktů.

Smlouvy s ČR

Od roku 2004 jsou obchodní vztahy ČR a Norska upraveny v rámci Dohody o EHP mezi zeměmi EU a zeměmi ESVO. ČR a Norsko uzavřely bilaterální dohody např. o podpoře a ochraně investic (1992), o vzájemné pomoci v celních otázkách (1999) či o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů (2005) a pravidelně se sjednává i Memorandum o porozumění o implementaci finančního mechanismu EHP v rámci jednotlivých časově ohraničených programových období.

3.4 Rozvojová spolupráce

ČR a Norsko si vzájemně neposkytují žádnou rozvojovou ani technickou pomoc. Pro období 2014-2021 je pro ČR vyhrazena k čerpání částka 95,5 mil. EUR z Fondů EHP a 89 mil. EUR z Norských fondů. Hlavními programovými oblastmi jsou výzkum a vzdělávání, podpora podnikání mladých, rozvoj občanské společnosti, nediskriminace a sociální inkluze, zdravotní osvěta, ochrana životního prostředí, péče o kulturní dědictví a bilaterální projekty spolupráce policejních sborů a vězeňských služeb. V současné době dobíhá financování projektů v rámci stávajícího programového období (až do r. 2024) a začíná diskuse o prioritách na období nadcházející.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Rozvoj silniční a železniční infrastruktury, zejména v odlehlejších oblastech, je prioritou nové vlády. Jedná se jak o budování nových úseků, tak o modernizaci stávajících, a to často v náročných terénních a klimatických podmínkách, což vyžaduje mj. stavbu mnoha mostů a tunelů. To bude propojeno s obecnou snahou o ekologizaci dopravy. Vláda počítá v roce 2022 s investicemi do silniční a železniční infrastruktury ve výši zhruba 125 mld. CZK. Pro české subjekty se nabízí možnost dodat významné stavební komponenty (mosty, konstrukce, razicí stroje, apod.) či stavební technologie.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Ropný sektor zůstává nadále páteří norského hospodářství – tvoří zhruba 15 % místního HDP. Přitom ještě více než polovina komerčně využitelných norských zásob ropy a zemního plynu zůstává nevytěžena. Nová vláda oznámila, že bude v dalších letech i nadále otevírat další oblasti k průzkumu a těžbě. Výstavba nových těžebních zařízení poskytuje příležitosti pro kovozpracovatelský průmysl.

► Energetický průmysl

Norsko, ač není členem EU, přejalo unijní klimatické závazky, tudíž chce do roku 2030 snížit emise o 55 % v porovnání s rokem 1990. Stále více proto klade důraz na domácí spotřebu čisté elektřiny (např. vodní elektrárny zajišťují přes 90 % výroby veškeré elektrické energie v zemi). Spolu s tím poroste zájem o investice do malých vodních elektráren, větrných turbín, transformátorů a úložišť elektrické energie. Pokračovat bude podpora projektů pro komerční využití hydrogenu a pro rozvoj technologií na zachytávání a skladování CO₂.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Norsko v současné době patří mezi desítku největších světových producentů chovných ryb a řadí se mezi trojici nejvýznamnějších světových vývozců produktů akvakulturního průmyslu. Hodnota vyvezených chovných ryb dosahuje až 180 mld. CZK ročně a jedná se o téměř tři čtvrtiny celkové hodnoty vytvářené norským rybářským sektorem. S ohledem na rostoucí globální oblibu konzumace rybích produktů má akvakultura v Norsku velký potenciál dalšího rozvoje a bude vytvářet řadu příležitostí v oblasti biotechnologií, automatizace a pro budování infrastruktury.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Udržení vysoké kvality a rozšíření dostupnosti zdravotnických služeb i v odlehlejších regionech je jednou z nejdůležitějších priorit nové vlády. I proto se norské zdravotnictví v roce 2022 dočká od státu celkem cca 440 mld. CZK. Náklady na tento sektor v posledních letech stále rostou, a to nejen kvůli pandemii. Modernizace stávajících a budování nových zařízení s sebou nese značnou poptávku po dodávkách jejich vybavení, a to včetně lékařských nástrojů a zdravotnických pomůcek.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Norská korporátní kultura odpovídá svým charakterem standardnímu severskému modelu, pro který jsou typické nehierarchičnost, neformálnost, vysoké zastoupení žen ve vedoucích pozicích, otevřenost v komunikaci a volný tok informací.

4.2 Oslovení

S ohledem na nehierarchický charakter norské společnosti se v oslovení obvykle nepoužívají tituly a při prvním kontaktu se na partnera obecně obrací celým jménem a příjmením. Při pokračující komunikaci bývá zvykem přejít relativně rychle k oslovení pouze křestním jménem. V obchodním styku je běžná komunikace v angličtině, byť schopnost komunikovat s norskými partnery v norštině je bezesporu výhodou a znakem posilujícím důvěryhodnost českého subjektu.

4.3 Obchodní schůzka

Úvodní schůzka se obvykle domlouvá emailem či telefonicky s dostatečným časovým předstihem. Schůzky dohodnuté telefonem bývají poté potvrzovány i písemně. Na domluvenou schůzku je třeba přijít včas a v případě zpoždění, byť zanedbatelného, norská strana očekává, že bude informována. Obchodní schůzky mohou mít různý charakter a míra jejich formálnosti obvykle roste s významem norského partnera na místním trhu. Agenda jednání se často zasílá dopředu, aby měl partner možnost se na jednání připravit. Obecně platí, že od konce června do zhruba poloviny srpna je výrazně snížena pracovní aktivita norské společnosti z důvodu letních dovolených, a proto je vhodné obchodní schůzky sjednat mimo toto období. V rámci dne většina pracovních jednání probíhá spíše dopoledne s přesahem přes oběd až do brzkého odpoledne. Pracovní doba na většině pracovišť obvykle končí mezi čtvrtou a pátou hodinou odpoledne, přesčasy nejsou standardem. Předávání vizitek v úvodu či závěru jednání je běžné a dárky očekávány nejsou. Snaha o předání hodnotného daru během obchodního jednání může být vnímána jako snaha o úplatek. Naopak předání reklamních materiálů či drobných předmětů s firemním logem je naprosto v pořádku.

Kultura obchodního jednání s norskými partnery obvykle vychází z dlouhodobě zakořeněných společenských hodnot a zažitých praxí, jakou jsou rovnost, neformálnost, důvěra v úřady a nízká míra hierarchičnosti. Často se rozhoduje ve skupinách, a proto i na obchodních jednáních bývá přítomno více zástupců ze strany norského partnera, kteří všichni do průběhu jednání přímo zasahují, cítí-li potřebu. Obchodní jednání mohou být velmi krátká a je při nich kladen důraz na transparentnost. Pro norského partnera je klíčové nastavit si se zahraničním subjektem vztah založený na důvěře, a proto se obvykle neočekává přílišné smlouvání. Naopak se očekává, že zahraniční subjekt bude na jednání velmi dobře připraven, bude reagovat věcně a kvalifikovaně bez jakýchkoli náznaků urputnosti či obchodní agresivity.

Norové jsou na jednání vždy dobře připraveni a snaží se být dopředu maximálně informováni. Jejich cílem je buď se rychle dohodnout anebo, nemají-li o nabízený produkt či spolupráci zájem, jednání rychle ukončit. Obvykle při jednání pomáhají pozitivní reference zahraničního subjektu z jeho předchozího či současného působení v Norsku či v jiných severských zemích, příp. Německu, Velké Británii, Nizozemsku či Švýcarsku. Klíčem k norskému trhu jsou především kvalita, předvídatelnost a spolehlivost, méně pak cena či rychlost.

K norskému standardu patří počáteční rezervovanost, důraz na solidnost, serióznost, diskrétnost a smysl pro poctivé plnění závazků. Porušování těchto norem je zpravidla spojeno s rizikem ztráty dobrého jména a možnosti dále podnikat v Norsku, neboť norská podnikatelská komunita je relativně malá a informačně propojená. V řadě norských firem sídlících ve větších městech působí i příslušníci etnických menšin či vyznavači v Norsku minoritních náboženství, což se však nijak zásadně neprojevuje do způsobu vedení obchodních jednání. Přesto se od zahraničních subjektů usilujících o spolupráci s norskými partnery očekává přirozená otevřenost vůči jiným kulturním, náboženským a etnickým skupinám.

Charakteristická je snaha o časovou úspornost, ale zároveň bývá zvykem nechat v průběhu jednání hovořit všechny jeho účastníky nebo alespoň ty, kteří o to projeví zájem. Při jednání v kancelářských prostorách se alkohol nepodává a norskými partnery jeho konzumace není očekávána.

V evropském měřítku patří Norsko spíše mezi rozlehlé země, což v kombinaci s geografii a klimatickými rozdíly jednotlivými oblastmi přirozeně zavádá ke vzniku regionálních odlišností. Řídce osídlené oblasti severního Norska často působí kontrastně vůči městským aglomeracím soustředěným podél jižního a západního pobřeží. Přesto se norské úřady snaží arktické oblasti Norska rozvíjet a dobrým příkladem může být správní centrum regionu Troms og Finnmark, město Tromsø, v němž žije přes 70 000 obyvatel a je sídlem univerzity s mezinárodní prestiží. Rozdíly v obchodním jednání jsou patrné spíše na ose město-venkov, než sever-jih či východ-západ. S městskými oblastmi jsou spojena jednání formálnějšího charakteru, zatímco pro venkov platí opak. Dobrá znalost angličtiny je rozšířena po celém území Norska, avšak ve venkovských oblastech může být úroveň její znalosti nižší.

Oděv norských partnerů bude vždy z kvalitních materiálů a odpovídající místním klimatickým podmínkám. Ve městech je při obchodních jednáních velmi rozšířen styl „business casual“, často doplněn kravatou, která však není podmínkou. V zimních měsících není zvláštností změnit obuv až na místě tak, aby vhodně doplňovala oděv k jednání ve vnitřních prostorách. Obecně se v Norsku nosí spíše tlumené barvy a barevně nevýrazné, byť vždy kvalitní doplňky. Ve venkovských či arktických oblastech by měl styl oděvu odpovídat prostředí, ve kterém bude jednání realizováno. Může být i velmi neformální.

Velikost a složení týmu může být různorodé v závislosti na profilu norského partnera, jeho pozici na trhu a místě setkání. S ohledem na hluboce zakořeněnou egalitářskou tradici v norském prostředí lze považovat za výhodu, pokud jsou v jednacím týmu rovnoměrně zastoupeny ženy a muži a je poskytnut prostor každému z týmu se během jednání vyjádřit. Od celého jednacího týmu je očekáváno profesionální vystupování a dobrá připravenost. Šéf týmu by měl během jednání vystupovat ideálně z pozice „primus inter pares“.

V Norsku je kladen důraz na vyváženost mezi rodinným a pracovním životem, která se projevuje tím, že pracovní aktivita probíhá téměř výhradně mimo prostředí a čas určený k rodinnému životu (mimopracovní doba, svátky a víkendy). Pozvání domů bývá

výrazem osobního přátelství. Pro obchodní partnery pro účely obchodního jednání není obvyklé.

4.4 Komunikace

Není-li zahraniční subjekt schopen komunikovat norsky, při obchodním a často i úředním styku je plně akceptována komunikace v angličtině (často i švédštině či dánštině). Naopak neschopnost domluvit se přímo alespoň anglicky může být norským partnerem vnímána jako výrazný nedostatek.

Obchodní jednání bývají jasně zacílená, stručná a věcná, a ačkoli je norská společnost obecně otevřená odlišnostem a vyznačuje se vysokou mírou tolerance, neočekává se, že v průběhu obchodních jednání se zahraničním subjektem budou diskutována témata výrazně přesahující jeho obsahový rámec. Norský partner obvykle ocení, pokud jsou v průběhu jednání protistranou vyzdvíženy jeho kvality a implicitně prokázána alespoň elementární znalost norského prostředí (např. přírody, geografie, sportu či způsobu života). Zároveň je k norskému partnerovi vhodné přistupovat s pokorou a respektem, byť by byl tržní optikou méně významnější než český subjekt.

Komunikace prostřednictvím emailu, telefonu či videohovoru je v Norsku běžná. S ohledem na ochranu soukromí a volného času není v Norsku úplně snadné dostat se k emailovým adresám či telefonním číslům na konkrétní osoby z veřejných registrů či webových stránek. Často je třeba si kontaktní údaje vyžádat.

4.5 Doporučení

Norsko je do značné míry saturovaným trhem s vysokou mírou regulace a zaměřením na kvalitu a profesionalitu. Při vstupu na norský trh je třeba ve většině odvětví počítat s výraznou konkurencí norských a zahraničních firem, častými kontrolami nabízeného zboží a služeb ze strany místních úřadů a vysokým očekáváním ze strany norských obchodních partnerů i koncových klientů. Vhodným způsobem ke zmapování podmínek na místním trhu je účast na některém z norských obchodních veletrhů a setkání se zástupci norské podnikatelské komunity, ať už z prostředí regionálních obchodních komor či obchodně-průmyslových asociací. V případě zájmu českých subjektů o navázání spolupráce v oblasti výzkumu a inovací, příp. i pro využití v pozdějších komerčních aktivitách, se lze pokusit o získání grantu z fondů EHP/Norska. Na jakékoliv jednání s norskými partnery je třeba být velmi dobře připraven a počítat s tím, že zahraničních zájemců o navázání obchodní spolupráce s norskými firmami je velké množství.

4.6 Státní svátky

Nový rok (1. 1.), Velikonoce (pohyblivé svátky – velikonoční čtvrtek, pátek, neděle a pondělí), Nanebevstoupení Páně (pohyblivý svátek – 40 dnů po Velikonocích), Svatodušní neděle a pondělí (pohyblivý svátek – 50, resp. 51 dnů po Velikonocích), Svátek práce (1. 5.), Den ústavy (17. 5.), Vánoce (25.-26. 12.).

Obvyklá pracovní doba je od 8.00 do 15.30 h anebo od 9.00 do 16.30 h. V odvětvích, kde to je možné, řada zaměstnanců pracuje v pátek z domova. V červenci mají výrobní závody tři týdny podnikové celostátní dovolené. Obvyklá prodejní doba v supermarketech je od pondělí do soboty od 9 do 18 h (na venkově) a do 21-24 h (ve městech). V ostatních obchodech v pracovních dnech od 9 do 17 h, ve čtvrtek je otevírací doba prodloužená do 18 h, v sobotu končí dříve (13 až 16 h). Jen omezená část malometrážních prodejen s potravinami smí mít otevřeno v neděli. Banky jsou otevřeny v pracovních dnech od 9 do 16 h. Téměř za vše lze v maloobchodě platit běžnými mezinárodními platebními kartami. S ohledem na sílící trend elektronických plateb (ať již platebními kartami či mobilními telefony) dochází k postupnému snižování počtu hotovostních bankomatů (minibank). V některých zařízeních (typicky hotely, muzea či menší stravovací zařízení) nejsou hotovostní platby vůbec akceptovány.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Velmi solidní strukturální úroveň norského trhu je zajišťována hustou a plně kompatibilní sítí soukromoprávních institucí dovozců, vývozců, velkoobchodníků, maloobchodníků a odvětvově členěných jednotek, zajišťujících přímou realizaci obchodních toků zboží a služeb. Roli zastřešující organizace plní sdružení na podporu aktivit norských podnikatelských subjektů Virke. Norský trh je v podstatě otevřený. Ochranná pravidla jsou uplatňována v obchodu se zemědělskými výrobky (zvláště potravinami) a s alkoholem. Sledovanou komoditou s vysokým daňovým zatížením jsou rovněž osobní automobily. Další citlivou oblastí místního trhu je obchod s rybami a rybími výrobky. Nicméně i v těchto oblastech dochází v rámci Dohody o EHP k postupné liberalizaci a unifikaci obchodních pravidel v souladu s legislativou EU a zásadami WTO.

Většina významnějších obchodních kontaktů firem z ČR v Norsku se realizuje prostřednictvím smluvních zástupců. Zástupce (většinou je vyžadována exkluzivita) má s ohledem na specifika norského trhu a norskou mentalitu podstatně snazší pozici při umístění zboží cizí proveniencí na trhu, než zahraniční výrobce bez znalosti těchto specifíků a bez lokálně ověřené prestiže. Ke standardním formám nalezení obchodního partnera patří setkání na výstavách a veletrzích, účast na obchodních seminářích a maximální využívání informačních zdrojů. Přímou asistenci při vyhledávání obchodních partnerů poskytuje zastoupení CzechTrade. Jako samozřejmost se považuje naprosto seriózní jednání, dochvilnost, poctivé plnění závazků, odborná kvalita a jazyková vybavenost. Porušování těchto norem je spojeno s rizikem ztráty dobrého jména a vzhledem k velikosti trhu zpravidla i možnosti dále podnikat v Norsku. Ve snaze dosáhnout velkého zisku některé zahraniční subjekty, zejména malé a střední firmy, na základě obecných informací, že Norsko je zemí vysokých cen, nerozumně kalkulují výši svého zisku do nabídkových cen, které se poté stávají nadprůměrně vysokými a vedou ke ztrátě norského zájmu o nabídku. Na druhou stranu pro norského klienta/odběratele je kvalita nabízeného produktu či služby důležitější než samotná cena.

Pro vývoz českého zboží do Norska platí následující režim: jsou zrušena cla na vývoz průmyslových výrobků a textilu; jsou zrušena množstevní omezení na vývoz průmyslových výrobků; jsou zrušena množstevní omezení na vývoz zemědělských výrobků; pro vývoz zpracovaných zemědělských výrobků platí režim, v jehož rámci je uplatňován princip zemědělského komponentu jako základu pro výpočet cla z hodnoty použité zemědělské suroviny; u dovozu zpracovaných zemědělských výrobků je clo uplatňováno pouze na zemědělský komponent a tarifické všech dosavadních dovozních poplatků je kumulována do cla; množstevní omezení jsou v podstatě zrušena, v platnosti zůstává pouze všeobecně platné omezení při dovozu uranových rud, uranu přírodního i obohaceného a vyhořelých i nevyhořelých palivových článků pro jaderné reaktory. Pro dovoz norského zboží do ČR platí stejný režim jako pro dovoz zboží ze země EU.

Rozhodnutí o norských dovozních a vývozních licencích v rámci citlivých položek přísluší ministerstvům zahraničních věcí, obrany, hospodářství a rybolovu či ropného průmyslu a energetiky dle příslušné komodity. Při zahraniční směně se klade obecně zvýšený důraz na ekologické aspekty a ochranu zdraví spotřebitele a zvířat. Celní úřad vydává ročně celní sazebník, který je zpracován podle norského systému označování a kódování zboží a je rozdělen do 21 oddílů a 97 kapitol. Režim dovozu zboží do Norska je obecně upraven „Zákonem o clech a pohybu zboží“ a s ním souvisejícími nařízeními. Na základě písemné žádosti může geograficky příslušný celní úřad poskytnout závaznou informaci o tarifech a podmínkách dovozu (či vývozu) ke konkrétnímu typu zboží. U dovozu do Norska jsou uplatňována určitá ochranná opatření u zemědělských produktů (potraviny, živá zvířata, živočišné a rostlinné výrobky) v podobě dovozních cel. Norsko uplatňuje nejvyšší cla na dovoz zemědělských produktů na světě v průměrné výši 49 %. Alkoholické nápoje jsou zatíženy zvláště vysokými cly a je požadováno označení maximální výše obsahu alkoholu v jednotce prodávávaného množství (na rozdíl od české normy požadující údaje o minimální výši). Stát uplatňuje svůj monopol nejen při výrobě alkoholických nápojů, ale i při jejich prodeji. K ochranným opatřením v Norsku patří i přímé státní subvence do vybraných sektorů. Mezi odvětví s nejvyššími subvencemi patří zemědělství, rybolov, těžba některých nerostných surovin a oblast služeb souvisejících s pobřežní lodní dopravou. Skrytou formou subvenční politiky jsou i regionální preference a systém úlev, které jsou poskytovány podnikům a organizacím s trvalým sídlem v arktických oblastech.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Norsku je registrováno více než 6 400 společných podniků se zahraniční účastí (nejčastěji ze Švédska, Dánska a Velké Británie). K licencovaným obchodním aktivitám patří dovozy alkoholu (včetně piva s obsahem alkoholu vyšším než 4,75 %) a potravin všeho druhu. Obě kategorie jsou pod tlakem mezinárodních závazků zvolna liberalizovány. Každý nový podnikatelský subjekt v Norsku musí být oficiálně zapsán v Norském registračním centru (Brønnøysundregistrene), které plní funkci odpovídající Obchodnímu rejstříku ČR. Zde je možno rovněž získat běžné majetkoprávní informace o registrovaných firmách. Registrační centrum přiděluje subjektům jedinečné registrační číslo, sloužící potřebám různých úřadů. Informace poskytované centrem jsou právně závazné. Zavedení tohoto systému výrazně přispělo nejen ke snížení duplicity vyžadovaných informací, ale prostřednictvím větší transparentnosti i ke snížení ekonomické kriminality. Lhůta provedení registrace se zkrátila na 1-7 dní.

Norský obchodní zákoník umožňuje založit následující druhy obchodních společností:

- akciová společnost (limited liability company, „aksjeselskap“ – AS, se základním kapitálem ve výši 30 000 NOK);
- společnost s ručením neomezeným (company of unlimited liability, „ansvarlig selskap“ – ANS – každý vlastník má osobní zodpovědnost za všechny dluhy, popř. „delt ansvar“ – DA – kolektivní zodpovědnost za všechny dluhy, jednotliví vlastníci pouze do určité výše);
- podnik OSVČ (self-employed business, „enkeltpersonsforetak“);
- družstvo nebo částečné vlastnictví a další typy společností (např. asociace, neziskové nevládní organizace atd.);
- případně také pobočka zahraniční společnosti (tzv. NUF – oblíbená zejména pro zahraniční subjekty v počáteční fázi aktivit na norském trhu, příp. s nižším počtem kontraktů; založení zahraniční pobočky není omezeno žádnou minimální hranicí pro počáteční kapitál a v některých specifických případech je možné zdanění v zemi původu; hlavní nevýhodou NUF je, že se těší menší důvěře ze strany norských subjektů než klasické druhy obchodních společností).

Forma akciové společnosti, z důvodu náročnosti právních a daňových podmínek, vyžaduje asistenci specializovaných komerčně-právních kanceláří. Při zakládání společnosti může poskytnout informační podporu státní agentura [Invest in Norway](#). Podnikatelé, kteří v rámci svého podnikání prodávají zboží či služby, musí být registrováni v rejstříku plátců DPH. Informace o zakládání právnických osob a zahájení podnikání v Norsku jsou publikovány na zvláštním portálu [Altinn](#) v angličtině. Portálu lze využít jako průvodce pro začínající podnikatele v Norsku.

5.3 Marketing a komunikace

Norský trh s ohledem na svou omezenou velikost a mentalitu zákazníků dává přednost zboží dodávanému tradičním dodavatelem a v ověřené kvalitě. I přes tuto skutečnost se však novým výrobkům a novým obchodním spojením neuzavírá. Podmínkou proniknutí na trh je především serióznost, důstojná prezentace a samozřejmě kvalita. Propagační a reklamní kampaně jsou běžnou součástí obchodních aktivit. Propagačně lze využít všechny prostředky, které jsou za tímto účelem využívány v ekonomicky vyspělém světě. Za jednu z nejefektivnějších forem prezentace je v Norsku považována firemní účast na specializovaných veletrzích a výstavách, doplněná vhodnou mediální kampaní, případně odborným seminářem. Podmínkou úspěchu je však dostatečná připravenost takové akce včetně předchozího oslovení potenciálních partnerů.

Možnost využití billboardů a dalších reklamních ploch ve veřejném prostoru je spíše omezená. Tiskoviny a reklamní letáky jsou naopak oblíbené a často jsou doručovány přímo do poštovních schránek či jsou distribuovány ve větších obchodních centrech. Zhruba 2/3 populace jsou zvyklé pravidelně nakupovat online (hlavně oblečení, elektroniku, sportovní vybavení, nábytek a potraviny) a i proto se v oblasti marketingu prosazují sociální média, jako jsou Instagram, FB a LinkedIn. Pro marketingové účely v Norsku je zcela nevhodné využívání negativních stereotypů či kritiky mířené vůči ostatním.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je v gesci Norského patentového úřadu, Ministerstva hospodářství, Ministerstva spravedlnosti a (při sjednávání mezinárodních dohod) také Ministerstva zahraničních věcí. Norský úřad pro duševní vlastnictví působí též jako vládní patentový úřad, který spadá pod Ministerstvo hospodářství. Podepsáním Dohody o EHP přistoupilo Norsko k mnoha významným ujednáním v oblasti ochrany duševního vlastnictví. V důsledku členství ve WTO pozměnilo Norsko rovněž svou legislativu v souladu s Dohodou o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví. Norsko je signatářskou zemí Smlouvy o patentové spolupráci a přistoupilo k Evropské patentové konvenci. Případ porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům v Norsku není v současnosti znám.

5.5 Trh veřejných zakázek

System veřejných zakázek je v Norsku upraven Zákonem o veřejných zakázkách, jehož prostřednictvím je do norského právního řádu transponována Směrnice EU o veřejných zakázkách 2014/24/EU. Zákon se vztahuje na veřejné zakázky pro nákup zboží, realizaci služeb a stavební práce, které přesahují hodnotu 100 000 NOK bez DPH (cca 260 000 Kč) a nepodléhají jiným pravidlům vyplývajícím z mezinárodních závazků Norska. Zadavatel obecně nesmí diskriminovat jednotlivé soutěžící dodavatele na základě národnosti či územní příslušnosti. Až na výjimky zadavatelé veškerou dokumentaci související s veřejnými zakázkami předkládají v norštině a mohou požadovat po dodavatelích předkládat nabídky a další relevantní dokumenty rovněž v norském jazyce.

V zemi se nachází zhruba 3000 veřejných subjektů na centrální a lokální úrovni, které mohou veřejné zakázky vypisovat. Hodnota vypisovaných veřejných tendrů se pohybuje každoročně mezi 10-20% HDP. Zahraničním subjektům bylo v posledních 2-3 letech udělováno do 5% z celkového počtu veřejných zakázek. Nejúspěšnější jsou subjekty ze Švédska, Dánska, Finska a Velké Británie. Od r. 2019 se v Norsku postupně zavádí rovněž specifický systém veřejných zakázek pro inovace. Jeho specifikem je prohloubený tržní dialog mezi zadavatelem a potenciálním dodavatelem v úvodní fázi tendrového řízení s cílem přispět k hledání účinných řešení pro zvýšení produktivity, kvality a udržitelnosti veřejných služeb.

Specifický výběrový systém existuje u ropného sektoru, respektive u vybraných jednotlivých akcí strategického průmyslového významu (výstavby hliníkáren, cementáren atd.). Gestorem těchto tendrů je Ministerstvo hospodářství a Ministerstvo ropy a energetiky. Nejkomplexnější výběrová řízení jsou vypisována k průzkumu a využití nalezišť ropy a plynu v podmořském šelfu. Koncese se udělují na dobu deseti let s opcí prodloužení na třicet let. Podobný mechanismus výběru prostřednictvím udělování licencí je od počátku r. 2021 zaveden i pro účely výstavby větrných parků na moři. O každém takovémto výběrovém řízení jsou poskytovány veřejné informace.

Většina veřejných tendrů je realizována z rozpočtových nákladů krajských a okresních státních orgánů, které tyto informace zveřejňují v elektronické databázi veřejných zakázek Doffin. Jde o ryze norskou webovou databázi veřejných zakázek, která je řízená Agenturou pro veřejnou správu a e-government. Zakázky lze vyhledávat podle názvu, data zveřejnění, data expirace, názvu (klíčových slov). Pomocí filtrace lze vybrat i konkrétní region v Norsku a především oblast poptávaných služeb, která je dále specifikována nabízenými možnostmi výběru. Všichni zadavatelé se musí před zadáním veřejné zakázky v databázi registrovat. To samé platí pro dodavatele. Registrace pro dodavatele je bezplatná. První osoba, která firmu v databázi registruje, se automaticky stává rovněž administrátorem firemního profilu.

Veřejné služby jsou dle zákona rozděleny na tzv. „prioritní“, (CPC-ref. nr. 84, příloha 5), a služby „ne-prioritní“, které zahrnují např. dopravu, právní poradenství či zdravotní péči a sociální služby. Toto kvalitativní rozdělení služeb do dvou kategorií společně s odhadovanou cenou veřejné zakázky následně určují přesnou proceduru pro realizaci tendrového řízení. Z hlediska ceny je klíčovou hodnotou 1,75 mil. NOK bez DPH (cca 4,5 mil. Kč) pro nákup zboží a poskytování služeb, potažmo 1,1 mil. (cca 2,8 mil. Kč) NOK bez DPH v případě, že je zadavatelem vládní agentura. Zakázky převyšující tyto hodnoty (tzv. EHP limitní hranici) musí být vedle norštiny vypisovány rovněž v jednom z oficiálních jazyků EU a vedle databáze Doffin, musí být vyhlášeny rovněž v evropské databázi TED. Informace poskytované zadavatelem pro tento typ zakázek musí být v obou databázích totožné. Pokud jde o prioritní služby nad hranicí EHP, může zadavatel v některých případech využít pro výběr nejlepší nabídky soutěže s negociací po vyhlášení veřejné zakázky. Na prioritní služby se rovněž vztahují specifická pravidla na lhůty pro předkládání jednotlivých nabídek, např. zkrácené lhůty lze využívat pouze u zakázek přesahujících hodnotu 6 mil. NOK.

Databázi tendrů EU a EHP (včetně Norska) lze nalézt v online verzi Dodatku k Úřednímu věstníku EU.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Norové se obecně snaží případným obchodním sporům v maximální možné míře vyhnout a jsou otevřeni nalezení dohody. Není-li urovnání sporu jednáním možné, k dispozici je standardní systém komerčně právních kanceláří, obchodních komor a konzultačních firem. Náklady i na relativně jednoduchý právní spor jsou však značné. Stejně jako v ostatních zemích EHP pomáhá tuzemským podnikatelům a občanům neformálně a bezplatně řešit problémy na vnitřním trhu Norska české centrum [SOLVIT](#). Na centrum SOLVIT se mohou podnikatelé a občané obracet v případě, že se cítí být poškozeni špatnou aplikací evropského práva některým ze státních orgánů Norska. Podnikatelé se mohou na centrum obracet, zejména když se dostanou do potíží s přístupem zboží a služeb na trh v jiném členském státě EU, resp. EHP, dále v případě práva usadit se v jiné členské zemi za účelem podnikání, při uznávání diplomů a profesních kvalifikací, ale i v otázce daní, veřejných zakázek či hraniční kontroly.

Podnikatelé se v zahraničí mohou setkat také s problémy se sociálním zabezpečením nebo s registrací motorových vozidel. Kromě obvyklých podnikatelských rizik žádná zvláštní rizika v oblasti investic ani v obchodě s Norskem neexistují. Ratingové hodnocení bankovních a investičních rizik se pohybuje vysoko v hodnotách třídy „A“. Kredit Norska nebyl zpochybněn ani během globální finanční a následné hospodářské krize let 2008-2012. Platební podmínky používané při obchodní výměně s Norskem se neliší od podmínek běžně používaných ve vyspělých evropských zemích.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

ČR i Norsko jsou součástí schengenského prostoru. K cestě do Norska potřebuje občan ČR cestovní pas nebo občanský průkaz platný po celou dobu pobytu. V Norsku neexistuje zvláštní přihlašovací povinnost. Zařízení poskytující hromadné ubytování (hotely, penziony, kempy) však musejí návštěvníky registrovat a odesílat policii hlášení. Občané České republiky mohou od května 2009 na území Norska pracovat bez pracovního povolení.

Norsko je členem Dohody o EHP, není však členem EU, takže celní podmínky při dovozu do Norska nepodléhají systému Unie. Vozidla s českou registrační značkou mohou řídit jen osoby bez trvalého pobytu v Norsku. Při pobytu přesahujícím 6 měsíců musí auto být zaregistrováno v Norsku. Za nedodržení se vyměřuje pokuta. Při turistické cestě je možné dovézt zboží bezcelně za maximálně 6 000 NOK a předem norské celní správě hlásit převoz hotovosti vyšší než 25 000 NOK. V Norsku není dovoleno držet jakékoli byt' minimální množství drog. Bližší informace o dovozních a vývozních limitech a celních sazbách zveřejňuje norský [Celní úřad](#).

Za použití vybraných silničních komunikací (dálnice, vybrané mosty a tunely, vjezd do center větších měst) se účtují proměnlivé poplatky při projetí mýtnou branou. Ve vozidlech rezidentů jsou instalovány čipy a mýtné se účtuje automaticky. Registrační značky předem neregistrovaných vozidel (včetně aut se zahraniční značkou) jsou při průjezdu mýtnou branou vyfotografovány. Řidič má možnost úhradu mýtného provést platební kartou, kterou před cestou registruje u výběrčí firmy [AutoPASS](#). V opačném případě obdrží po návratu z Norska na domácí adresu poštou fakturu, navýšenou o poplatek za ruční zpracování. K cestě z mezinárodního letiště v Gardermoen do centra Oslo lze využít pravidelného vlakového spojení, které přímo z letiště zajišťuje společnost [Flytoget](#) či regionální vlakoví dopravci. Délka cesty vlakem trvá zhruba 30 min. Autem po dálnici kolem 45 min. dle dopravní situace.

V Norsku cizincům nehrozí z politického ani bezpečnostního pohledu žádná mimořádná rizika. Ve větších městech je vhodné uplatňovat pravidla obecné ostražitosti (mít pod trvalou kontrolou vlastní zavazadla a doklady, peníze a cennosti rozdělit na více míst).

V případě zhoršení epidemické situace norské úřady zpřísňují podmínky vstupu do země. Proto před cestou do Norska doporučujeme vše m českým občanům a rezidentům informovat se o aktuálně platných podmínkách vstupu do země na webových stránkách [Velvyslanectví ČR v Oslo](#) či u norského [Ředitelství pro imigraci](#).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Informace o pracovních podmínkách v Norsku jsou uvedeny na Integrovaném portálu Ministerstva práce a sociálních věcí.

Neexistuje zvláštní přihlašovací povinnost. V případě, že si v Norsku občan ČR hledá práci, může v zemi bez povolení pobývat až pět let. Pokud zamýšlí v Norsku pobývat déle, o pracovní povolení žádat nemusí, avšak je třeba, aby se zaregistroval u policie nebo ve Středisku služeb pro zahraniční pracovníky. Ti, kteří splňují podmínky pro registraci, obdrží nově namísto povolení k pobytu potvrzení o registraci, které se vydává s neomezenou dobou platnosti.

Podmínky pro vyslané pracovníky jsou z velké části popsány v norském zákoníku práce, který stanovuje minimální standardy pro všechny zaměstnance v Norsku. Vysílání pracovníci se musí dostavit k územně příslušnému daňovému úřadu k povinné identifikaci (pracovníci ze zemí EHP, vč. ČR, nemusí žádat o povolení k pobytu, ale musí se elektronicky zaregistrovat u UDI – ředitelství pro imigraci) a registraci u Skatteetaten na základě formuláře RF-1199/8. Jejich pobyt v Norsku je třeba dále „legalizovat“ podepsáním pracovní smlouvy, registrací u Úřadu pro zahraniční daňové otázky (viz výše) a zasláním tzv. a-melding zprávy (v případě, že plat přesahuje 1000 NOK). Všichni norští i zahraniční pracovníci vykonávající činnost na stavbách musí být dále vybaveni tzv. HMS-kartou. Co se týče platových náležitostí, v Norsku sice oficiálně neexistuje minimální mzda, ale v řadě sektorů je minimální míra finanční odměny stanovena kolektivními smlouvami planými vždy na jeden rok. Pokud jsou pracovníci zaměstnáni jako najatá síla, jejich příjem je v Norsku zdaněn od prvního dne jejich pracovní aktivity. V případě, že jsou zaměstnáváni na základě kontraktu s fixní cenou, mohou zaměstnanci dostat výjimku z platby daně pokud v Norsku nestráví více než 183 dní z 12 měsíců v roce.

Bližší informace o nejaktuálnějších pracovních podmínkách, ať už z pohledu české firmy či vyslaného pracovníka, lze nalézt na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Oslo.

5.9 Veletrhy a akce

Hlavním organizátorem veletrhů v Norsku je společnost Norges Varemesse AS, která nabízí výstavní plochy a rozloze 39 000 m² v Lillestrømu, poblíž hlavního města Oslo. Součástí výstavního komplexu je 55 jednacích místností a hotel Thon Arena. V areálu každoročně proběhne kolem dvou až tří desítek veletržních akcí pokrývajících téměř všechna významná hospodářská odvětví. Seznam plánovaných akcí lze nalézt [zde](#).

Mezi úspěšné a pravidelně se konající veletrhy lze zařadit např. **Oslo Design Fair** (veletrh designového a interiérového průmyslu, na kterém každý rok vystavuje více než 350 subjektů a navštívuje ho cca 11 000 lidí), **Eliaden** (jeden z nejvýznamnějších elektrotechnických veletrhů, který je otevřen i zahraničním subjektům; návštěvnost je kolem 20 000 účastníků a 300 vystavovatelů) či **SMAK** (potravinářský veletrh, jehož část je tradičně vyhrazena i producentům alkoholických nápojů; obvykle se účastní kolem 400 vystavovatelů a až 30 000 návštěvníků).

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Oslo – Fritznerns gate 14, 0244 Oslo, tel. (+ 47) 2212 1031, fax (+ 47) 2255 3395, tel. konzulární pohotovosti (+47) 9261 1283, e-mail : oslo@embassy.mzv.cz.

Provozní doba v pracovních dnech od 7.45 do 16.15 h, úřední hodiny konzulárního oddělení viz [webové stránky úřadu](#). S ohledem na zrušení samostatného obchodně-ekonomického úseku poskytuje ZÚ Oslo základní informace k poptávkám českých a norských firem dle [Katalogu služeb jednotné zahraniční sítě](#). Obchodním vztahům ČR-Norsko se věnuje rovněž kancelář [CzechTrade ve Stockholmu](#). Působnost pro Norsko má také zahraniční zastoupení [CzechTourism ve Stockholmu](#).

V Norsku dále působí tři honorární konzuláty ČR, které jsou kontaktním místem jak pro občany ČR dlouhodobě pobývající v Norsku, tak pro návštěvníky z ČR, kteří se v rámci své cesty ocitli v nouzi. Do agendy těchto honorárních konzulátů patří též rozvoj dvoustranných obchodních styků a turistiky. Termín osobní návštěvy na těchto úřadech je nutno sjednat předem.

Honorární konzulát ČR v Bergenu – Skanselien 14, 5031 Bergen, tel. (+47) 9175 0395, e-mail: bergen@honorary.mzv.cz

Honorární konzulát ČR v Trondheimu – Tungaveien 38, Postboks 1862 Lade, 7440 Trondheim, tel. (+47) 9323 3100, tel. konzulární pohotovosti (+47) 9151 8879, e-mail: trondheim@honorary.mzv.cz

Honorární konzulát ČR v Sjøveganu – (Tromsø) St. Hansveien 36, Lavangnes, 9350 Sjøvegan, tel. (+47) 9097 5599, e-mail: sjovegan@honorary.mzv.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Mezinárodní telefonní předvolba Norska: +47

Zdravotnická záchranná služba: 113

Policie: 112

Požární služba: 110

Univerzální infolinka pro kontakty na fyzické a právnické osoby: 1881

Lékařská pohotovost v Oslo: 116 117

Zubní pohotovost v Oslo: 2267 3000

Odtahová služba: 9870 2222 (Falck), 2321 3100 (NAF), 2208 6000 (Viking)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Portál vlády a ministerstev](#)
- 1 [Parlament \(Storting\)](#)
- 1 [Sbírka zákonů a právních předpisů](#)
- 1 [Obchodní rejstřík](#)
- 1 [Centrální banka](#)
- 1 [Statistický úřad](#)
- 1 [Daňový úřad](#)
- 1 [Celní úřad](#)
- 1 [Cizinecký a imigrační úřad](#)
- 1 [Úřad pro ochranu duševního vlastnictví](#)
- 1 [Osloská burza cenných papírů](#)
- 1 [Průvodce podnikáním v Norsku](#)
- 1 [Svaz norského obchodu a průmyslu](#)
- 1 [Obchodní komora v Oslo](#)
- 1 [Databáze norského exportu](#)
- 1 [Digitální portál veřejné správy a služeb](#)
- 1 [Databáze firem a dodavatelů](#)
- 1 [Ředitelství petrolejářského průmyslu](#)
- 1 [Portál veřejných zakázek](#)
- 1 [Státní investiční agentura](#)
- 1 [Financování exportu](#)
- 1 [Norský námořní úřad a registr lodí](#)
- 1 [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)
- 1 [Veletrhy a výstavy v metropolitní oblasti Oslo](#)
- 1 [Portál trhu práce](#)
- 1 [Informace pro zahraniční návštěvníky Norska](#)
- 1 [Ředitelství silnic](#)
- 1 [Informace o počasí](#)
- 1 [Velvyslanectví Norska v ČR](#)